

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W TYCHACH
UL. BUDOWLANYCH 59**

STRUKTURA POPYTU NA PRACĘ I PODAŻ ZASOBÓW PRACY W MIEŚCIE TYCHY I POWIECIE BIERUŃSKO – ŁĘDZIŃSKIM

**Monitoring zawodów deficytowych
i nadwyżkowych**

I – półrocze 2011 roku

**Opracowali:
Beata Muster
Tomasz Jędrysik**

Tychy 2011

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W TYCHACH	5
2. ANALIZA PROBLEMU BEZROBOCIA W POWIECIE BIERUŃSKO - LĘDZIŃSKIM	10
3. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY PRACY.....	15
4. STAN I STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG ZAWODÓW	18
5. ANALIZA OFERT PRACY.....	25
6. ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE	30
WNIOSKI.....	38

Wprowadzenie

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych (MZDiN) jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących – w głównej mierze – kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym. Pełni on dwie podstawowe funkcje:

- 1) deskryptywną – opisuje rzeczywistość lokalnego rynku pracy, koncentrując się przede wszystkim na różnych aspektach jego nierównowagi;
- 2) normatywną – pozwala na formułowanie ocen i wniosków dla systemu kształcenia zawodowego, szkolenia bezrobotnych, poradnictwa zawodowego i służyć ma pełniejszemu dopasowaniu strumienia popytu na pracę i podaży pracy.

Niniejsze opracowanie stanowi analizę kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy. W szczególności bada ono zawody wykazujące deficytowość lub nadwyżkę.

Przez zawody deficytowe należy rozumieć zawody, na które występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Natomiast zawodami nadwyżkowymi są zawody, w których liczba poszukujących pracy przewyższa liczbę zgłoszonych ofert pracy.

Zawody wykazujące deficytowość, nadwyżkę lub stan równowagi wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, który wyraża stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I – półroczu 2011r. do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tymże zawodzie i półroczu.

Ramy czasowe niniejszego monitoringu stanowi I – półrocze 2011r., zaś zakres terytorialny stanowi obszar działania PUP Tychy, tj. miasto Tychy i powiat bieruńsko – lędziański¹.

¹ Dla celów poznawczych niektóre dane poddano rangowaniu i porównaniu z tendencjami województwa śląskiego. Pomimo, iż w wielu aspektach notowana jest zbieżność trendów, to wobec społeczno – ekonomicznej specyfiki lokalnego rynku pracy ramę zakresu stosowalności wniosków wynikających z monitoringu stanowi jedynie obszar działania PUP Tychy.

Stosowane w monitoringu nazewnictwo zawodów jest zgodne z powszechnie obowiązującą w danym okresie czasu klasyfikacją zawodów i specjalności, która porządkuje je w coraz bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy². Podział bezrobotnych według zawodu dokonywany jest na podstawie zgłoszonych kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź stażem pracy (minimum 1 rok w tym samym zawodzie). Osoby nie spełniające jednocześnie obu tych warunków klasyfikowane są jako bezrobotni bez zawodu. Do grupy tej można więc zaliczyć część osób legitymujących się zarówno wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym jak i średnim ogólnokształcącym.

Oczywiście należy zdać sprawę z ograniczeń niniejszego monitoringu, gdyż nie daje on pełnej informacji o lokalnym rynku pracy z przynajmniej dwóch powodów:

Po pierwsze, dotyczy on jedynie ofert pracy zgłoszonych do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach, nie uwzględniając innych ofert; w tym prasowych, ofert pojawiających się w Internecie, ofert zgłoszonych do agencji zatrudnienia czy nieujawnionych wolnych miejsc pracy.

Po drugie, dotyczy on jedynie bezrobocia rejestrowanego, nie obejmując tym samym jego nieujawnionej liczby oraz pracy nierejestrowanej w grupie osób bezrobotnych³.

Pomimo iż, analizy zawarte w niniejszym monitoringu posiadają wyżej wymienione ograniczenia, to są wyposażone także w znaczącą moc poznawczą i wyjaśniają wiele zjawisk oraz procesów zachodzących na lokalnym rynku pracy, pozwalając na formułowanie pewnych zaleceń praktycznych.

² Najnowsza klasyfikacja zawodów i specjalności funkcjonuje w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. (Dz. U. nr 265, poz. 2644) i Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 czerwca 2007 (Dz. U. nr 106, poz. 728).

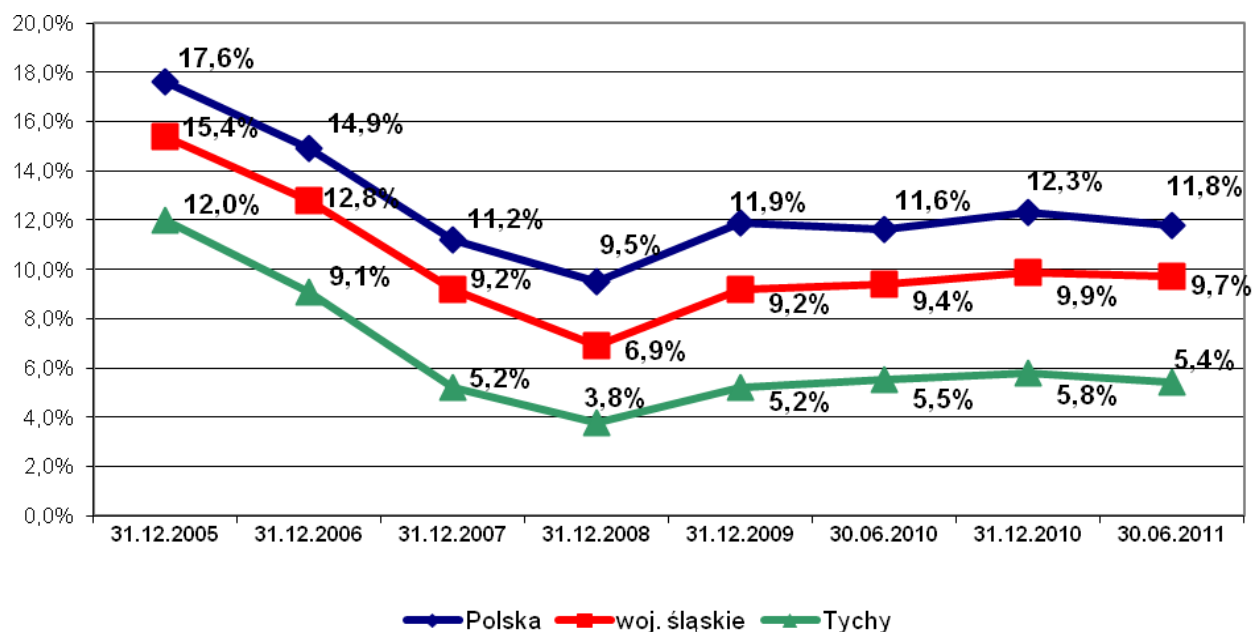
³ Na uwzględnienie nieujawnionej liczby bezrobotnych, tzn. osób z różnych przyczyn niezarejestrowanych w urzędach pracy a pozostających bez pracy, aktywnie jej poszukujących i gotowych do jej podjęcia pozwala metodologia Badań Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Badania te przeprowadzane są w okresach kwartalnych przez Główny Urząd Statystyczny.

1. Analiza problemu bezrobocia w Tychach

Stopa bezrobocia rejestrowanego w mieście Tychy na koniec czerwca 2011r. wyniosła 5,4% i była niższa od stopy bezrobocia w województwie śląskim (o 4,3%) i w kraju (o 6,4%).

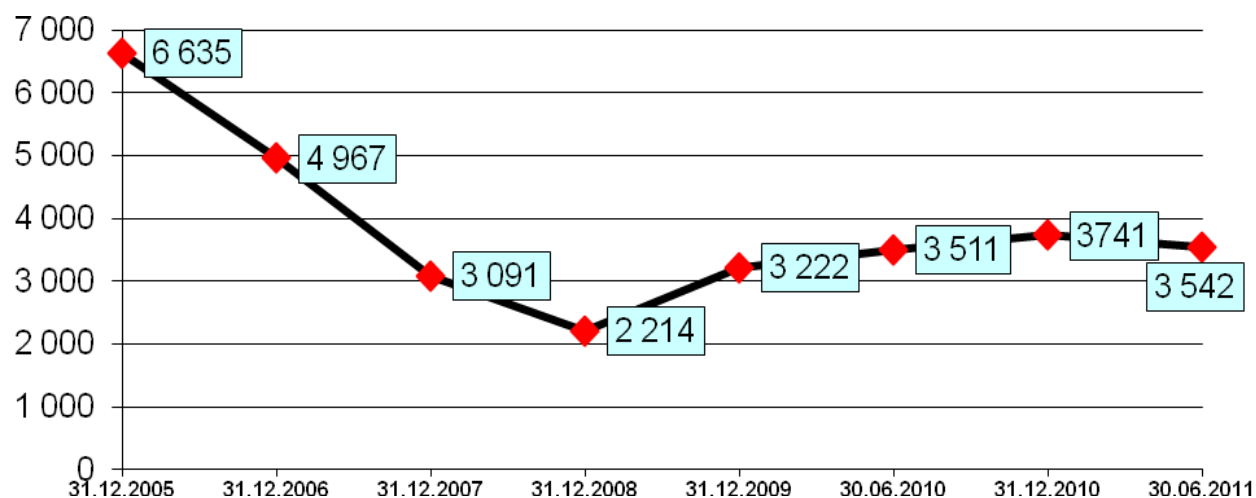
Poziom bezrobocia w Tychach zmniejszył się w przeciągu 6 miesięcy o 0,4%, co jest odzwierciedleniem tendencji regionalnej i ogólnokrajowej. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w czerwcu 2011r. wynosiła 3542 i była o 199 osób niższa niż w grudniu 2010r. Dokładniej, w formie graficznej przedstawiają to wykresy 1 - 3.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w mieście Tychy w okresie grudzień 2005r. – czerwiec 2011r. na tle woj. śląskiego i kraju.

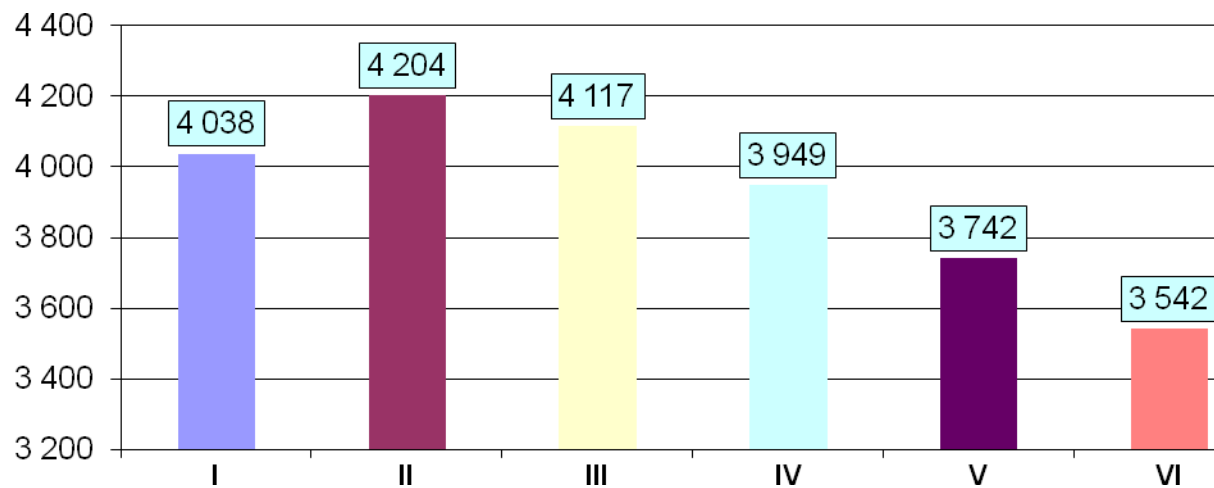
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl)

Wykres 2. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy w latach 2005 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 3. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy. Styczeń – Czerwiec 2011r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w mieście Tychy wg stanu na 30.06.2011r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 1. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na płeć (stan na 30.06.2011r.)

Płeć	N	%
kobiety	2008	56,7%
mężczyźni	1534	43,3%
SUMA	3542	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach PUP Tychy analizując dane dla miasta Tychy - biorąc pod uwagę kryterium płci – w dalszym ciągu dominują kobiety, które stanowią 56,7% (52,8% w czerwcu 2010r.). ogółu bezrobotnych. W porównaniu do czerwca 2010r. obserwujemy wzrost poziomu bezrobocia wśród kobiet (w przeciągu roku wzrost o 155 osób).

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 2. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wiek (stan na 30.06.2011r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	566	16,0%
25-34 lata	1111	31,3%
35-44 lata	565	16,0%
45-54 lata	778	22,0%
55-59 lat	417	11,7%
pow. 60 lat	105	3,0%
SUMA	3542	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Od kilku lat w Tychach utrzymywała się tendencja spadku bezrobocia wśród osób do 24-go roku życia. W 2009r. sytuacja ta uległa diametralnej zmianie. W przeciągu roku (tj. od czerwca 2008r. do czerwca 2009r.) odsetek osób w przedziale wiekowym 18-24 lata zwiększył się w stosunku do ogółu o 4% (o 201 osób).

W czerwcu 2010r. i 2011r. sytuacja się ustabilizowała - liczba osób w tej kategorii wiekowej spadła o 38 osób w przeciągu roku. Większe różnice były wśród bezrobotnych między 55 a 59 rokiem życia oraz powyżej 60 lat. Liczba posiadających status osoby bezrobotnej w tym przedziale wiekowym 55 - 59 w ciągu roku zwiększyła się o 59 bezrobotnych, natomiast w przedziale powyżej 60 lat wzrosła o 26 osób.

Kolejną zmienną różnicującą bezrobocie na terenie miasta Tychy jest wykształcenie.

Tabela 3. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na wykształcenie (stan na 30.06.2011r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	526	14,9%
policealne i średnie zawodowe	829	23,4%
średnie ogólnokształcące	458	12,9%
zasadnicze zawodowe	996	28,1%
gimnazjalne i poniżej	733	20,7%
SUMA	3542	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Prawie 49% bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. 36% to osoby posiadające średnie wykształcenie (spadek o 1 % w porównaniu do czerwca 2010r.). Wzrost odnotowano jednak wśród osób z wyższym wykształceniem (o 1% w przeciągu roku).

Analizując następną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 84% (o 1% mniej niż w czerwcu 2010r.) bezrobotnych w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 16% bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 4. Bezrobotni w mieście Tychy ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 30.06.2011r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	489	13,8%
od 1 do 3 miesięcy	642	18,1%
od 3 do 6 miesięcy	983	27,8%
od 6 do 12 miesięcy	860	24,3%
od 1 roku do 2 lat	366	10,3%
powyżej 2 lat	202	5,7%
SUMA	3542	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

13,1 % pozostających bez pracy mieszkańców Tychów (464 osoby) w ogóle nie posiada stażu pracy (spadek o 0,1% w stosunku do czerwca 2010r.). Odsetek osób, których staż pracy wynosił powyżej 30 lat to 7% (wzrost o 0,4% w przeciągu roku). Pozostałe dane w tej kategorii społeczno-demograficznej nie wiele się zmieniły w porównaniu do ubiegłego roku.

Tabela 5. Bezrobotni w mieście Tychy wg stażu pracy (stan na 30.06.2011r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	464	13,1%
do 1-go roku	508	14,3%
od 1 do 5 lat	787	22,2%
od 5 do 10 lat	454	12,8%
od 10 do 20 lat	561	15,8%
od 20 do 30 lat	520	14,7%
powyżej 30 lat	248	7,1%
SUMA	3542	100,0%

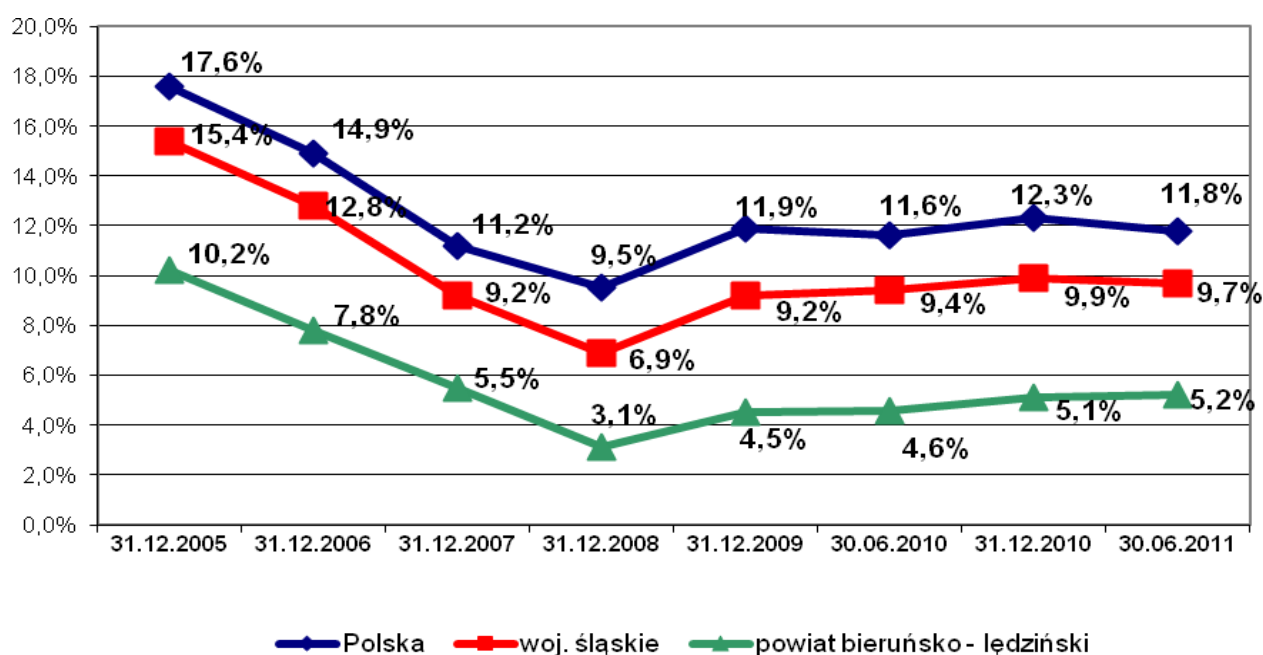
Źródło: PUP Tychy.

2. Analiza problemu bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim

Wg stanu na 30.06.2011r. poziom rejestrowanego bezrobocia wyniósł w powiecie bieruńsko - lędzińskim 5,2% - był niższy o 4,5% w porównaniu z woj. śląskim i o 6,6% w zestawianiu ze wskaźnikiem bezrobocia w kraju.

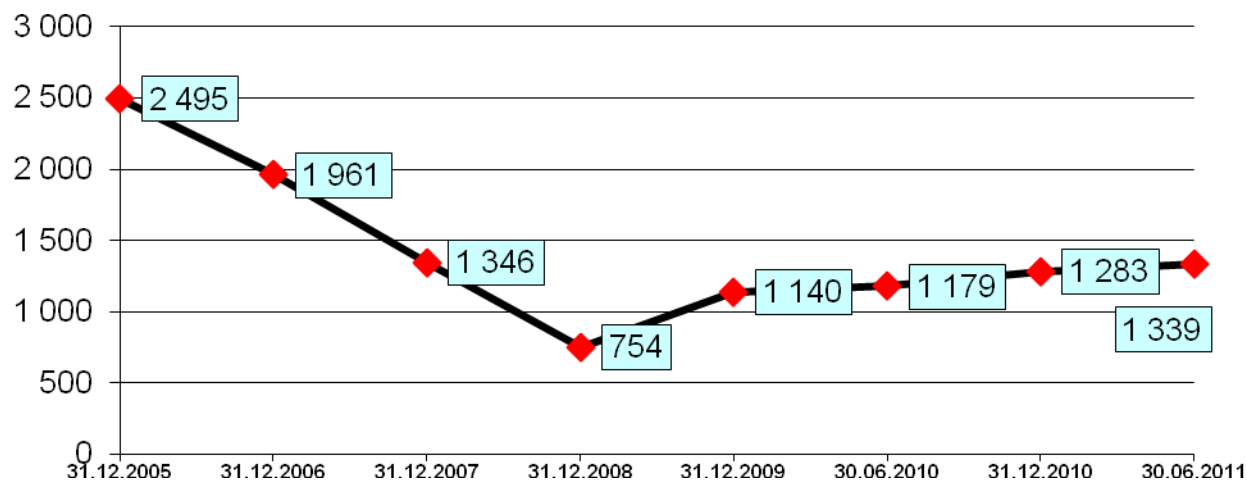
Liczba bezrobotnych w powiecie bieruńsko – lędzińskim na koniec czerwca 2011r. wynosiła 1339 osób, podczas, gdy w czerwcu i grudniu 2010r. odpowiednio – 1179 i 1283 osób. Wykres 4,5 i 6.

Wykres 4. Stopa bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim w okresie grudzień 2005r. – czerwiec 2011r. na tle woj. śląskiego i kraju.

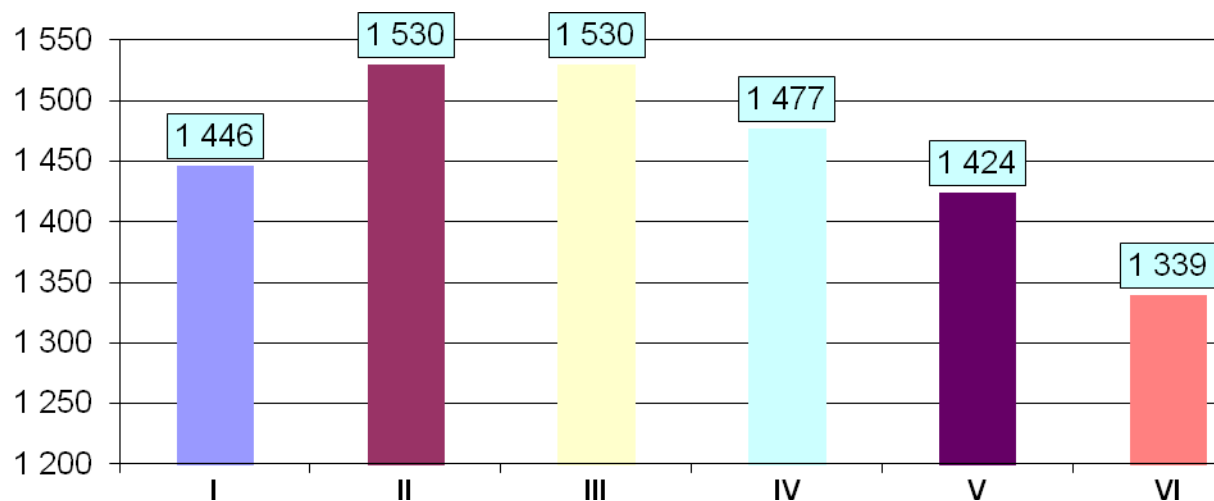
Źródło: PUP Tychy, GUS (www.stat.gov.pl).

Wykres 5. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2005 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Styczeń – Czerwiec 2011r.

Źródło: PUP Tychy

Szczegółową strukturę bezrobocia w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stanu na 30.06.2011r. przedstawiono w oparciu o analizę takich zmiennych, jak: płeć, wiek, wykształcenie, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

Tabela 6. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na płeć (stan na 30.06.2011r.)

Płeć	N	%
kobiety	815	60,9%
mężczyźni	524	39,1%
SUMA	1339	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W rejestrach bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego – biorąc pod uwagę kryterium płci – dominują kobiety, które stanowią 61% ogółu bezrobotnych (wzrost w porównaniu do ubiegłego roku o 2%).

Kolejna tabela przedstawia strukturę bezrobocia wg wieku.

Tabela 7. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wiek (stan na 30.06.2011r.)

Wiek	N	%
18-24 lata	311	23,2%
25-34 lata	454	33,8%
35-44 lata	223	16,7%
45-54 lata	235	17,6%
55-59 lat	100	7,5%
pow. 60 lat	16	1,2%
SUMA	1339	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim największe problemy ze znalezieniem pracy mają osoby pomiędzy 25-tym a 34-tym rokiem życia (34% ogółu bezrobotnych) oraz osoby między 18-tym a 24-tym rokiem życia (23%). W stosunku do stanu na dzień 30.06.2010r. największy wzrost bezrobocia zanotowano wśród przedziału wiekowego 25-34 (wzrost o prawie 3,5%).

Tabela 8. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na wykształcenie (stan na 30.06.2011r.)

Wykształcenie	N	%
wyższe	199	14,9%
policealne i średnie zawodowe	320	23,8%
średnie ogólnokształcące	158	11,8%
zasadnicze zawodowe	365	27,3%
gimnazjalne i poniżej	297	22,2%
SUMA	1339	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

Inną istotną zmienną, różnicującą bezrobocie na terenie tego powiatu ziemskiego jest wykształcenie. Przedstawia to tabela 8.

49% (bez zmian w stosunku do czerwca 2010r.) bezrobotnych stanowią osoby legitymujące się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym. Natomiast 36% stanowiły osoby z wykształceniem średnim, a prawie 15% z wyższym wykształceniem.

Analizując kolejną zmienną – czas pozostawania bez pracy – okazuje się, że 87,4% (86,5% w czerwcu 2010r.) bezrobotnych mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w rejestrach PUP Tychy nie pozostaje dłużej niż rok, a 12,6% (13,5% w czerwcu 2010r.) bez pracy pozostaje co najmniej 12 miesięcy.

Tabela 9. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim ze względu na czas pozostawania bez pracy (stan na 30.06.2011r.)

Czas pozostawania bez pracy	N	%
do 1 miesiąca	183	13,7%
od 1 do 3 miesięcy	254	19,0%
od 3 do 6 miesięcy	373	27,8%
od 6 do 12 miesięcy	360	26,9%
od 1 roku do 2 lat	97	7,2%
powyżej 2 lat	72	5,4%
SUMA	1339	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

19% (18% w czerwcu 2010r.) pozostających bez pracy mieszkańców powiatu bieruńsko - lędzińskiego w ogóle nie posiada stażu pracy, a 4,6% (3,7% w 2010r.) stanowią osoby ze stażem pracy powyżej 30 lat – tabela nr 10.

Tabela 10. Bezrobotni w powiecie bieruńsko - lędzińskim wg stażu pracy (stan na 30.06.2011r.)

Staż pracy	N	%
bez stażu	254	19,0%
do 1-go roku	207	15,5%
od 1 do 5 lat	304	22,6%
od 5 do 10 lat	179	13,4%
od 10 do 20 lat	203	15,2%
od 20 do 30 lat	130	9,7%
powyżej 30 lat	62	4,6%
SUMA	1339	100,0%

Źródło: PUP Tychy.

3. Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Jednym z obiektywnych mierników stosowanych w monitoringu jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (zatrudnienia). Wyraża on stosunek liczby ofert pracy będących w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w okresie sprawozdawczym do stanu bezrobotnych na koniec tego okresu.

Obecnie średni wskaźnik uzyskania oferty pracy dla całej zbiorowości bezrobotnych miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego jest na zdecydowanie niższym poziomie niż miało to miejsce jeszcze w pierwszej połowie 2008r.

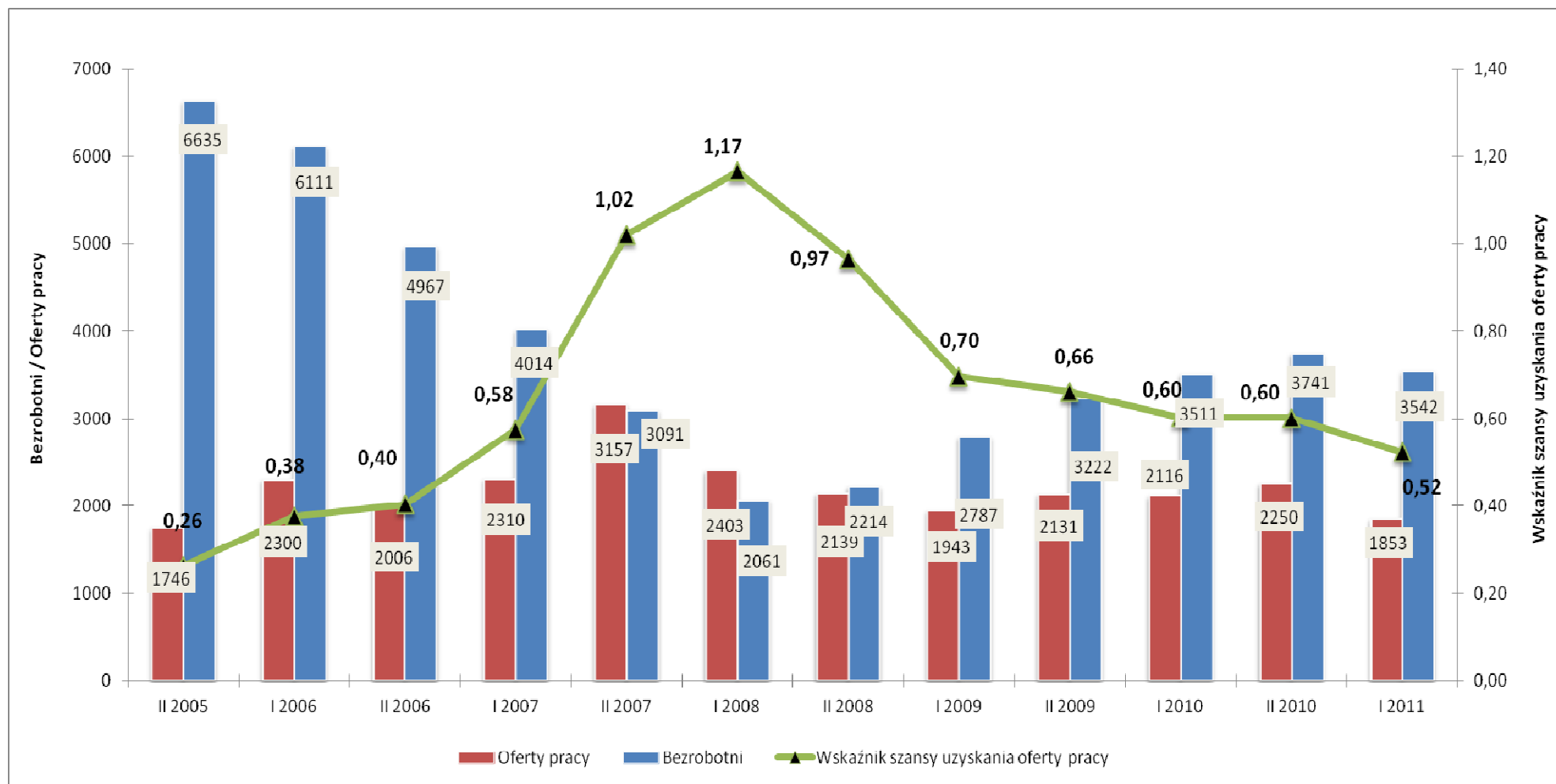
Na koniec czerwca 2011r. dla miasta Tychy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń - czerwiec 2011r.) wyniósł 0,52 (spadek o 0,08 w stosunku do stanu na koniec 2010r. i stosunku do czerwca 2010r.). Dokładniej przedstawia to wykres nr 7.

Na obszarze powiatu bieruńsko – lędzińskiego wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (w przedziale styczeń – czerwiec 2011r.) wyniósł 0,28, co stanowi spadek o 0,04 w stosunku do stanu na koniec 2010r. i o 0,1 w stosunku do czerwca ubiegłego roku. Obrazuje to wykres nr 8.

W mieście Tychy trend wzrostowy utrzymywał się od II – półrocza 2004r. do czerwca 2008r. Natomiast od II – połowy 2008r. wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy zaczął się zmniejszać ponieważ wraz ze wzrostem liczby bezrobotnych, spadła liczba zgłaszanych do PUP Tychy ofert pracy. Tendencja spadkowa utrzymywała się również w pierwszej połowie 2011r.

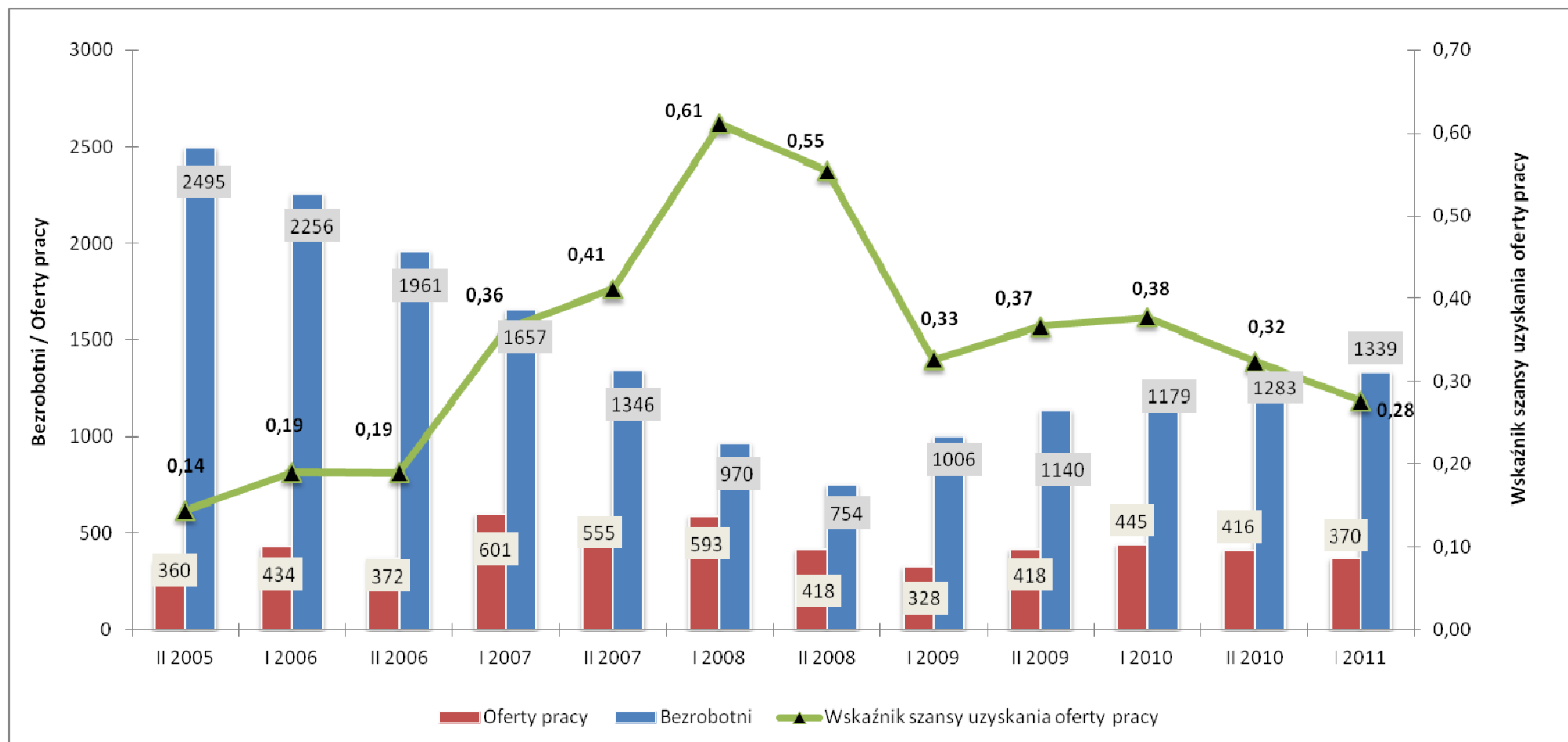
W powiecie bieruńsko – lędzińskim od I – połowy 2005r. również był zauważalny trend wzrostowy wskaźnika szansy uzyskania oferty pracy i podobnie jak w przypadku miasta Tychy od II półrocza 2008r. pojawiła się radykalna tendencja spadkowa.

Wykres 7. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Tychach w latach 2005 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

Wykres 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w powiecie bieruńsko - lędzińskim w latach 2005 – 2011.

Źródło: PUP Tychy

4. Stan i struktura bezrobotnych według zawodów

4.1. Miasto Tychy – stan na koniec I - półrocza 2011r.

W końcu I – półrocza 2011r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tychach zarejestrowanych było 3542 (3511 w czerwcu 2010r.) osób z terenu miasta Tychy i 1339 (1179 w czerwcu 2010) osób z powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

W Tychach najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- sprzedawca – 344 osoby, co stanowi 10% ogółu zarejestrowanych;
- osoby bez zawodu – 324 osoby, co stanowi 9% ogółu bezrobotnych;
- pozostali operatorzy maszyn – 139 osób, co stanowi 4% ogółu bezrobotnych;
- robotnicy gospodarczy – 94 osoby, co stanowi 3% ogółu bezrobotnych.

Odpowiednie dane prezentuje tabela nr 11.

Tabela 11. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy – stan na koniec I - półrocza 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w I – półroczu 2011r.	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Sprzedawca*	344	2
2	Bez zawodu	324	1
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	139	47
4	Robotnik gospodarczy	94	10
5	Robotnik budowlany	88	4
6	Sprzątaczką biurową	85	6
7	Technik ekonomista*	75	5
8	Technik prac biurowych*	75	9
9	Magazynier	62	13

10	Ślusarz*	60	3
11	Kierowca operator wózków jezdniowych	53	92
12	Specjalista do spraw marketingu i handlu	51	37
13	Murarz*	49	11
14	Kierowca samochodu ciężarowego	38	33
15	Technik mechanik*	37	14
16	Ekonomista	36	26
17	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	35	18
18	Kucharz*	35	8
19	Krawiec*	32	7
20	Szwaczka	30	17

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w powyższej tabeli porównanie skłania do wniosku, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody w mieście Tychy częściowo przynajmniej potwierdzają tendencję regionalną.

Znaczącym odchyleniem [nadreprezentacją] w stosunku do regionu cechują się zawody:

- ➡ kierowcy operatorzy wózków jezdniowych;
- ➡ pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani.

Należy nadmienić, iż najliczniej reprezentowane przez bezrobotnych zawody są jednocześnie silnie sfeminizowane. W grupie sprzedawców kobiety stanowią 94%, sprzątaczek biurowych 100%, osób bez zawodu 56%. Natomiast wśród pozostałych operatorów maszyn odsetek kobiet wynosi 50%.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych (zarejestrowanych powyżej 12 m-cy), najliczniej reprezentowaną grupę stanowią sprzedawcy (10,5%) oraz technicy prac biurowych (4,5%) i robotnicy gospodarczy – 3,4%. Sytuację tę przedstawia tabela nr 12.

Tabela 12. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w mieście Tychy – stan na koniec I - półrocza 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w I – półroczu 2011r.
1	Sprzedawca*	53
2	Technik prac biurowych*	23
3	Robotnik gospodarczy	19
4	Sprzątaczką biurową	17
5	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	17
6	Bez zawodu	13
7	Ślusarz*	13
8	Robotnik budowlany	13
9	Technik ekonomista*	11
10	Technik mechanik*	10
11	Magazynier	10
12	Pomoc kuchenna	9

Źródło: PUP Tychy

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia to najwyższy jest on wśród takich grup zawodów jak: pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, pozostali pracownicy obsługi biura, pracownicy usług ochrony.

Warto również zwrócić uwagę na napływ bezrobotnych o określonych zawodach i specjalnościach w przeciągu całej pierwszej połowy 2011r. (ilustruje to tabela nr 13).

Tabela 13. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w mieście Tychy w I - półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w I – półroczu 2011r.
1	Bez zawodu	438
2	Sprzedawca*	355
3	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	183
4	Robotnik gospodarczy	110
5	Robotnik budowlany	88
6	Magazynier	66
7	Technik ekonomista*	64
8	Murarz*	63
9	Technik prac biurowych*	61
10	Ślusarz*	57
11	Sprzątaczką biurową	56
12	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	49
13	Kierowca operator wózków jezdniowych	49
14	Operator zautomatyzowanej i zrobotyzowanej linii produkcyjnej w przemyśle elektromaszynowym	39
15	Fryzjer*	39

Źródło: PUP Tychy

Najliczniej reprezentowaną grupę w tym wypadku stanowią osoby bez zawodu (11%) oraz osoby posiadające zawód sprzedawcy (9%), co jednoznacznie koreluje z rankingiem zawodów osób zarejestrowanych na koniec I - półrocza 2011r.

4.2. Powiat bieruńsko - lędziński – stan na koniec I - półrocza 2011r.

W powiecie bieruńsko - lędzińskim najliczniejsze grupy bezrobotnych stanowili:

- ➡ osoby bez zawodu – 173 osoby, co stanowi 13% ogółu bezrobotnych;
- ➡ sprzedawcy – 125 osób, co stanowi 9% ogółu bezrobotnych;
- ➡ robotnicy gospodarczy – 72 osoby, co stanowi 5% ogółu bezrobotnych.

Tabela 14. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko – lędzińskim – stan na koniec I - półrocza 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani bezrobotni w I – półroczu 2011r.	Miejsce zawodu w rankingu województwa śląskiego
1	Bez zawodu	173	1
2	Sprzedawca*	125	2
3	Robotnik gospodarczy	72	10
4	Technik ekonomista*	51	5
5	Sprzątaczką biurową	32	6
6	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	31	47
7	Kucharz*	29	8
8	Technik prac biurowych*	25	9
9	Robotnik budowlany	25	4
10	Ślusarz*	23	3
11	Magazynier	18	13
12	Krawiec*	18	7
13	Pakowacz	18	23
14	Specjalista do spraw marketingu i handlu	15	37
15	Górnik eksploatacji podziemnej*	14	15
16	Kelner*	13	20
17	Fryzjer*	13	16

18	Kierowca samochodu osobowego	13	39
19	Technik informatyk*	12	46
20	Pozostali elektromechanicy i elektrycy	12	54

Źródło: PUP Tychy.

Dokonane w tabeli nr 14 porównanie ukazuje, iż sporą nadreprezentacją pod względem liczby bezrobotnych w stosunku do regionu cechują się: pozostali elektromechanicy i elektrycy i pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani.

Udział kobiet w najliczniej reprezentowanych zawodach wśród bezrobotnych powiatu bieruńsko – lędzińskiego wynosi odpowiednio:

- dla osób bez zawodu 58%;
- dla sprzedawców 98%.

Tabela 15. Ranking najliczniejszych pod względem liczby bezrobotnych zawodów i specjalności wśród osób zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim – stan na koniec I - półrocza 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Zarejestrowani powyżej 12 m-cy w I – półroczu 2011r.
1	Sprzedawca*	18
2	Sprzątaczkę biurową	13
3	Robotnik gospodarczy	6
4	Technik ekonomista*	6
5	Bez zawodu	5
6	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	5
7	Technik prac biurowych*	5
8	Ślusarz*	5
9	Kucharz*	3

Źródło: PUP Tychy

Z tabeli nr 15 jednoznacznie wynika, iż osoby z zawodem sprzedawcy (12%) są najliczniej reprezentowaną grupą pod względem liczby bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 12 m-cy w powiecie bieruńsko - lędzińskim. Na drugim miejscu uplasowały się osoby posiadające zawód sprzątaczkę biurową (9%) oraz robotnika gospodarczego (4%).

Biorąc pod uwagę wskaźnik długotrwałego bezrobocia to najwyższy jest on wśród takich grup zawodów jak: pomoce domowe i sprzątaczkę, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków).

Tabela 16. Ranking najliczniejszych pod względem napływu liczby bezrobotnych zawodów i specjalności w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I - półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Napływ bezrobotnych w I – półroczu 2011r.
1	Bez zawodu	223
2	Sprzedawca*	119
3	Robotnik gospodarczy	77
4	Technik ekonomista*	54
5	Robotnik budowlany	32
6	Pozostali operatorzy stacjonarnych maszyn i urządzeń gdzie indziej niesklasyfikowani	29
7	Ślusarz*	28
8	Sprzątaczkę biurową	28
9	Magazynier	22
10	Kucharz*	22

Źródło: PUP Tychy

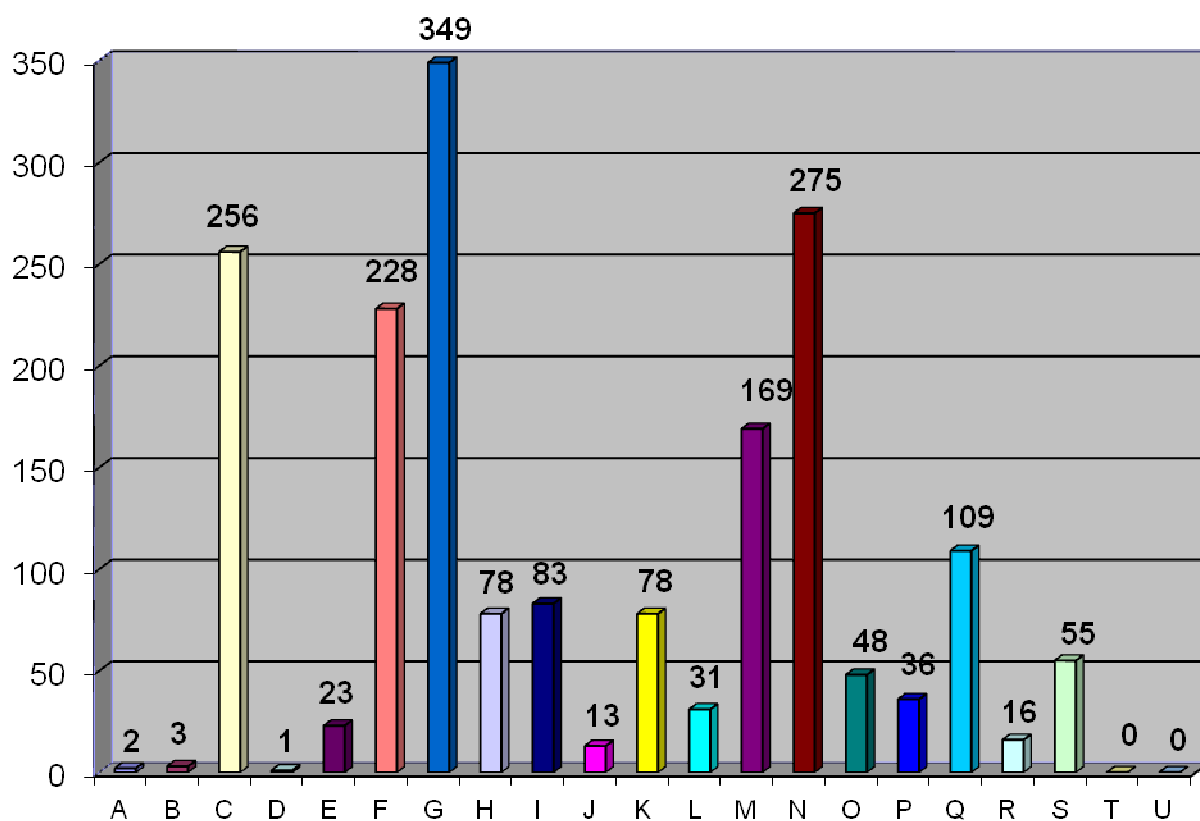
Liczną grupę wśród zawodów osób napływających w I - półroczu 2011r. w powiecie bieruńsko - lędzińskim stanowiły osoby posiadające zawód sprzedawcy (8%), robotnika gospodarczego (5%) oraz technika ekonomisty (4%). Jednak ponownie to osób nie posiadających żadnego zawodu jest w tym wypadku najwięcej (16% ogółu napływających bezrobotnych).

5. Analiza ofert pracy

W I – półroczu 2011r. do Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach zgłoszono 2223 (o 338 mniej niż w I – połowie 2010r.) oferty pracy, z czego 1853 z terenu miasta Tychy i 370 ofert z powiatu bieruńsko-lędzkiego.

Wykresy nr 9 i 10 prezentują rozkład ofert pracy wg sekcji PKD⁴ a tabele 17 i 18 strukturę ofert pracy wg zawodów.

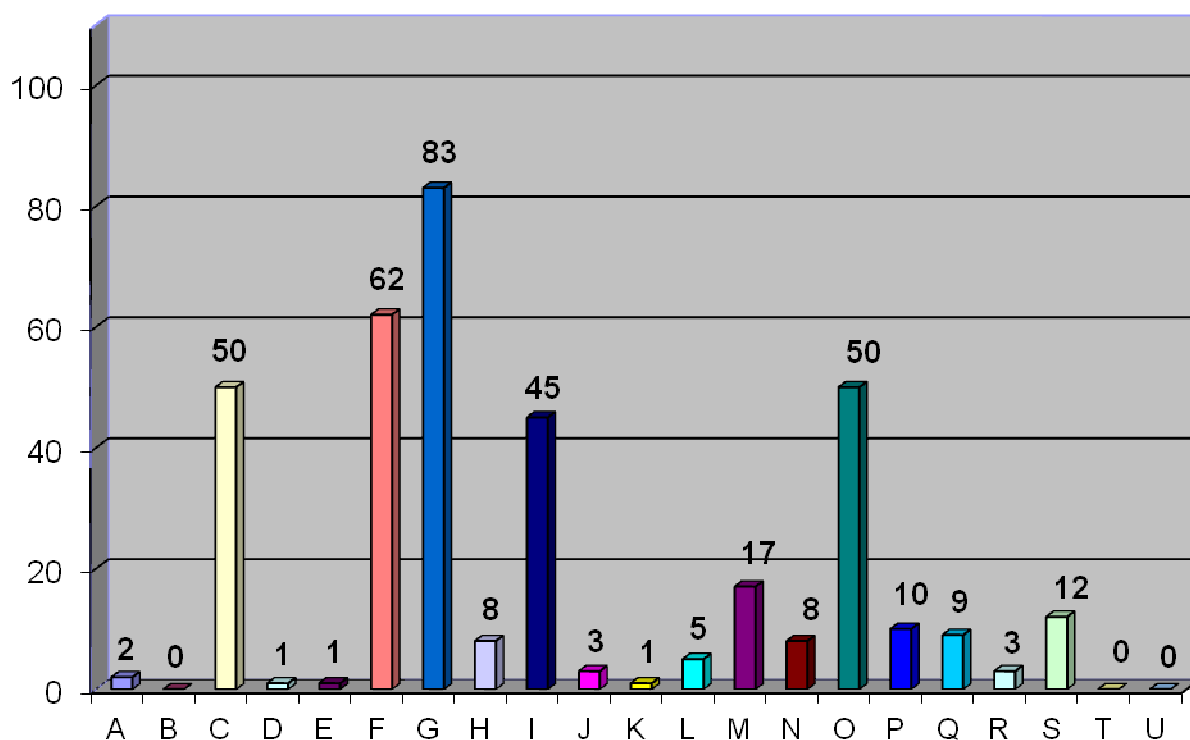
Wykres 9. Oferty pracy wg sekcji PKD w I – półroczu 2011r. Miasto Tychy

Źródło: PUP Tychy

⁴ Podstawą określenia rodzaju działalności prowadzonej przez pracodawcę jest Polska Klasyfikacja Działalności (PKD) wprowadzona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. 251, poz.1885).

Wykres 10. Oferty pracy wg sekcji PKD w I – półroczu 2011r.
Powiat bieruńsko - lędzński

Źródło: PUP Tychy

- A Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
- B Górnictwo i wydobywanie
- C Przetwórstwo przemysłowe
- D Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
- E Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
- F Budownictwo
- G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
- H Transport i gospodarka magazynowa
- I Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
- J Informacja i komunikacja
- K Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
- L Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
- M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- N Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
- O Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- P Edukacja
- Q Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- R Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
- S Pozostała działalność usługowa
- T Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby
- U Organizacje i zespoły eksterytorialne

W I – półroczu 2011r. najwięcej ofert pracy w mieście Tychy zgłosili pracodawcy działający w sekcji handlu (349 - 19% wszystkich ofert pracy) i w sekcjach działalności usług administrowania (275 - 15%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (256 – 14%). Wykres 9.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim najwięcej ofert pracy w pierwszej połowie 2011r. zgłoszono w sekcjach handlu, budownictwa i przetwórstwa przemysłowego. Odpowiednio 83 ofert tj. 22%, 62 oferty - 17% i 50 - 14%.

Wykres 10.

Tabele nr 17 i 18 prezentują strukturę ofert pracy wg zawodów.

Tabela 17. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w I – półroczu 2011r. w mieście Tychy

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2011r.
1	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	90
2	Sprzedawca*	88
3	Robotnik budowlany	76
4	Pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	60
5	Technik prac biurowych*	50
6	Robotnik gospodarczy	46
7	Sprzątaczk biurowa	45
8	Doradca finansowy	37
9	Przedstawiciel handlowy	35
10	Magazynier	33
11	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	31
12	Technik administracji*	30
13	Opiekun osoby starszej*	30
14	Kierowca operator wózków jezdniowych	29

15	Kierowca samochodu ciężarowego	28
16	Kasjer handlowy	26
17	Tokarz w metalu	26
18	Ślusarz*	25
19	Kelner*	24
20	Pozostali spawacze i pokrewni	22

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych dla miasta Tychy stanowiły oferty dla zawodów pracownika ochrony (5% wszystkich zgłoszonych ofert pracy w I – półroczu 2011r.), sprzedawcy (5%) oraz robotnika budowlanego (4%).

Tabela 18. Ranking zawodów i specjalności, dla których zgłoszono najwięcej ofert pracy w I – półroczu 2011r. w powiecie bieruńsko – lędzińskim.

L p	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I - półroczu 2011r.
1	Robotnik gospodarczy	40
2	Robotnik budowlany	39
3	Sprzedawca*	18
4	Magazynier	17
5	Technik prac biurowych*	12
6	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	12
7	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	11
8	Ustawiacz	10
9	Technik administracji*	9
10	Ślusarz*	9

Źródło: PUP Tychy.

Najwięcej ofert pracy zgłoszonych w powiecie bieruńsko - lędzińskim było związanych z takimi zawodami jak; robotnik gospodarczy, robotnik budowlany oraz sprzedawca. Kolejno stanowiło to 11%,11% i 5% ogółu wszystkich zgłoszonych ofert pracy w I – półroczu 2011r.

6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczono w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu, obliczany za pomocą wzoru:

$$W_{n,I}^k = \frac{\overline{O}_I^k}{\overline{B}_I^k}$$

gdzie:

$\overline{O}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

$\overline{B}_I^k$ - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k, w I – półroczu danego roku;

Przyjmuje się, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone,

$W_{n,I}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Wskaźnik = MAX oznacza, iż w danym zawodzie nie było zarejestrowanych bezrobotnych.

W mieście Tychy w I – półroczu 2011r. 153 zawody spośród 674 występujących w ewidencji wykazywało deficytowość, 25 miało zrównoważony charakter a pozostałe 496 było zawodami nadwyżkowymi.

W powiecie bieruńsko – lędzińskim spośród 382 zawodów występujących w ewidencji 58 było deficytowymi, 11 cechowała równowaga a 313 miało nadwyżkowy charakter.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla miasta Tychy) uwzględniono tylko te, dla których średnia miesięczna liczba zgłaszanych ofert pracy

była większa lub równa 0,5. Pozwala to na wyodrębnienie tych zawodów których deficytowość ma rzeczywisty i znaczący wpływ na rynek pracy.

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono również zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX.

Tabela 19. Zawody deficytowe w mieście Tychy w I – półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	10	0,1667	60
2	Doradca finansowy	6,1667	0,3333	18,5
3	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	15	0,8333	18
4	Opiekun osoby starszej*	5	0,3333	15
5	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	2,3333	0,1667	14
6	Cieśla*	2,1667	0,1667	13
7	Pozostali spawacze i pokrewni	3,6667	0,3333	11
8	Frezer	1,3333	0,1667	8
9	Spawacz metodą TIG	2,1667	0,3333	6,5
10	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*	3,3333	0,6667	5
11	Operator myjni	1,6667	0,3333	5
12	Kierowca samochodu dostawczego	2,3333	0,5	4,6667
13	Specjalista do spraw sprzedaży	2,6667	0,6667	4
14	Operator koparko - ładowarki	1,3333	0,3333	4
15	Referent (asystent) bankowości	0,6667	0,1667	4
16	Introligator*	0,6667	0,1667	4
17	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	3	0,8333	3,6

18	Ogrodnik terenów zieleni	1,6667	0,5	3,3333
19	Brukarz	2	0,6667	3
20	Spedytor	1	0,3333	3
21	Mechanik - monter maszyn i urządzeń*	1	0,3333	3
22	Konserwator budynków	1,3333	0,5	2,6667
23	Elektromonter instalacji elektrycznych	2,1667	0,8333	2,6
24	Technik administracji*	5	2	2,5
25	Tokarz w metalu	4,3333	2,3333	1,8571
26	Przedstawiciel handlowy	5,8333	3,1667	1,8421
27	Telemarketer	2,3333	1,3333	1,75
28	Rejestratorka medyczna	1,1667	0,6667	1,75
29	Specjalista do spraw reklamy	0,8333	0,5	1,6667
30	Doradca klienta	2	1,5	1,3333

Źródło: PUP Tychy.

W poniższym zestawieniu zawodów deficytowych (dla powiatu bieruńsko - lędzńskiego) w zestawieniu nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX (liczba zawodów spełniających ten warunek wynosi 48).

Tabela 20. Zawody deficytowe w powiecie bieruńsko – lędzńskim w I – półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I-półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I-półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
2	Robotnik budowlany	6,5	5,3333	1,2188

3	Piekarz*	1,5	1	1,5
4	Stolarz*	0,8333	0,5	1,6667
5	Brukarz	0,6667	0,3333	2
6	Sekretarka	0,5	0,1667	3
7	Portier	0,5	0,3333	1,5
8	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,5	0,3333	1,5
9	Monter instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	0,3333	0,1667	2
10	Lakiernik samochodowy	0,3333	0,1667	2

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 21. Zawody zrównoważone w mieście Tychy w I – półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Kasjer handlowy	4,3333	4,3333	1
2	Księgowy	3,3333	3,5	0,9524
3	Pomoc kuchenna	2,5	2,5	1
4	Nauczyciel przedszkola	1	1	1
5	Asystent do spraw księgowości	1	1	1
6	Agent ubezpieczeniowy	0,8333	0,8333	1
7	Zaopatrzeniowiec	0,5	0,5	1
8	Asystent dyrektora	0,3333	0,3333	1
9	Monter - elektronik*	0,3333	0,3333	1
10	Inżynier mechanik - mechanika precyzyjna	0,1667	0,1667	1
11	Inżynier elektryk	0,1667	0,1667	1
12	Grafik komputerowy DTP	0,1667	0,1667	1
13	Specjalista do spraw logistyki	0,1667	0,1667	1

14	Analitik pracy	0,1667	0,1667	1
15	Pozostali specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,1667	0,1667	1
16	Technik geodeta*	0,1667	0,1667	1
17	Kosztorysant budowlany	0,1667	0,1667	1
18	Asystent usług pocztowych	0,1667	0,1667	1
19	Windykator	0,1667	0,1667	1
20	Dyspozytor transportu samochodowego	0,1667	0,1667	1

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 22. Zawody zrównoważone w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I – półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Specjalista do spraw sprzedaży	0,3333	0,3333	1
2	Technik mechanik maszyn i urządzeń	0,1667	0,1667	1
3	Technik administracji*	1,5	1,5	1
4	Technik telekomunikacji*	0,1667	0,1667	1
5	Rejestratorka medyczna	0,3333	0,3333	1
6	Pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	0,1667	0,1667	1
7	Spawacz ręczny gazowy	0,1667	0,1667	1
8	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1667	0,1667	1
9	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,1667	0,1667	1
10	Pomocnik piekarza	0,1667	0,1667	1
11	Pomoc kuchenna	0,8333	0,8333	1

Źródło: PUP Tychy.

Zawody nadwyżkowe poddano selekcji w oparciu o następujące parametry:

⇒ Dla miasta Tychy średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 1$

⇒ Dla powiatu bieruńsko – lędzkiego średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie $\overline{B}_I^k \geq 0,3$

Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w poniższym zestawieniu dla miasta Tychy nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0.

Tabela 23. Zawody nadwyżkowe w mieście Tychy w I – półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca*	14,6667	59,1667	0,2479
2	Robotnik budowlany	12,6667	14,6667	0,8636
3	Technik prac biurowych*	8,3333	10,1667	0,8197
4	Robotnik gospodarczy	7,6667	18,3333	0,4182
5	Sprzątaczką biurową	7,5	9,3333	0,8036
6	Magazynier	5,5	11	0,5
7	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	5,1667	8,1667	0,6327
8	Kierowca operator wózków jezdniowych	4,8333	8,1667	0,5918
9	Kierowca samochodu ciężarowego	4,6667	6,1667	0,7568
10	Ślusarz*	4,1667	9,5	0,4386
11	Kelner*	4	6	0,6667
12	Murarz*	3,5	10,5	0,3333
13	Kucharz*	3	6,3333	0,4737
14	Fryzjer*	2	6,5	0,3077

15	Barman	1,6667	3,5	0,4762
16	Spawacz ręczny gazowy	1,6667	2,5	0,6667
17	Mechanik samochodów osobowych	1,6667	4,3333	0,3846
18	Krawiec*	1,6667	5,6667	0,2941
19	Technik handlowiec*	1,5	2,8333	0,5294
20	Kosmetyczka	1,3333	1,8333	0,7273
21	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	1,3333	2,5	0,5333
22	Sekretarka	1,1667	1,6667	0,7
23	Pozostali elektromechanicy i elektrycy	1,1667	2,1667	0,5385
24	Logistyk	1	1,3333	0,75
25	Technik informatyk*	1	3,1667	0,3158
26	Malarz budowlany	1	2,5	0,4
27	Specjalista do spraw marketingu i handlu	0,8333	6,1667	0,1351
28	Fotograf*	0,8333	1,5	0,5556
29	Lakiernik samochodowy	0,8333	4	0,2083
30	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,8333	4,1667	0,2

Źródło: PUP Tychy.

Tabela 24. Zawody nadwyżkowe w powiecie bieruńsko - lędzińskim w I – półroczu 2011r.

L p	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu
1	Sprzedawca*	3	19,8333	0,1513
2	Robotnik gospodarczy	6,6667	12,8333	0,5195
3	Ślusarz*	1,5	4,6667	0,3214
4	Sprzątaczkę biurową	0,8333	4,6667	0,1786
5	Magazynier	2,8333	3,6667	0,7727
6	Kucharz*	0,3333	3,6667	0,0909

7	Fryzjer*	1	3,3333	0,3
8	Technik prac biurowych*	2	3,1667	0,6316
9	Technik informatyk*	0,1667	2,3333	0,0714
10	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,3333	2,3333	0,5714
11	Kelner*	0,3333	2	0,1667
12	Kierowca samochodu ciężarowego	1,3333	1,8333	0,7273
13	Inżynier organizacji i planowania produkcji	0,1667	1,6667	0,1
14	Kierowca samochodu osobowego	0,5	1,6667	0,3
15	Barman	0,1667	1,1667	0,1429
16	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,3333	1,1667	0,2857
17	Stolarz meblowy	0,1667	1,1667	0,1429
18	Kierowca operator wózków jezdniowych	0,1667	1,1667	0,1429
19	Księgowy	0,5	1	0,5
20	Fizjoterapeuta	0,3333	0,8333	0,4
21	Blacharz samochodowy*	0,3333	0,8333	0,4
22	Mechanik pojazdów samochodowych*	0,3333	0,8333	0,4
23	Mechanik samochodów osobowych	0,5	0,8333	0,6
24	Zaopatrzeniowiec	0,1667	0,6667	0,25
25	Tokarz w metalu	0,3333	0,5	0,6667
26	Mechanik samochodów ciężarowych	0,3333	0,5	0,6667
27	Operator wtryskarki	0,3333	0,5	0,6667
28	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,1667	0,3333	0,5
29	Elektryk*	0,1667	0,3333	0,5
30	Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,1667	0,3333	0,5

Źródło: PUP Tychy.

Wnioski:

Przeprowadzona analiza zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach danych, pozwala na sformułowanie przynajmniej kilku kluczowych konkluzji zamykających raport:

➡ Spadek poziomu bezrobocia dla miasta Tychy o 0,1% w porównaniu do czerwca 2010r. i o 0,4% w porównaniu do grudnia 2010r.

➡ Wzrost poziomu bezrobocia dla powiatu bieruńsko - lędzińskiego o 0,6% w porównaniu do czerwca 2010r., i o 0,1% w porównaniu do grudnia 2010r.

➡ Osoby między 25 a 34 rokiem życia i powyżej 55 roku życia, należą do grupy charakteryzującej się największym wzrostem bezrobocia.

➡ Prawie co drugi bezrobotny (49,05%) zarejestrowany w PUP Tychy na koniec czerwca 2011r. legitymował się wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym.

➡ Lokalny rynek pracy cechuje się głęboką nierównowagą. Nadmiar bezrobotnych notowany jest w większości zawodów i specjalności a tylko nieliczne charakteryzują się deficytem. W pierwszej połowie 2011r. wśród wszystkich zawodów występujących w ewidencji 77% (75% w czerwcu 2010r.) stanowiły zawody nadwyżkowe, a 20% zawody deficytowe (21% w czerwcu 2010r.).

➡ Do zawodów szczególnie deficytowych zaliczamy:

- Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne
- Doradca finansowy
- Pracownik ochrony fizycznej bez licencji
- Opiekun osoby starszej*
- Cieśla*
- Pozostali spawacze i pokrewni

- Frezer
- Monter instalacji i urządzeń sanitarnych*
- Piekarz*
- Stolarz*

☞ Do zawodów szczególnie nadwyżkowych zaliczamy:

- Sprzedawca*
- Robotnik budowlany
- Technik prac biurowych*
- Robotnik gospodarczy
- Sprzątaczkę biurową
- Magazynier
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej
- Kierowca operator wózków jezdniowych
- Kierowca samochodu ciężarowego
- Kucharz

☞ Lokalne bezrobocie doskonale opisują dwa parametry:

1. Wzrost wskaźnika feminizacji w przeciągu ostatnich sześciu miesięcy. Na koniec czerwca 2011r. biorąc pod uwagę kryterium płci, dominują kobiety, które stanowią 58% ogółu bezrobotnych. Warto jednak podkreślić, iż wskaźnik ten jest jednak na nieco niższym poziomie niż jeszcze w 2008r., gdzie mężczyźni stanowili 36% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Tychy, podczas, gdy w 2011r. bezrobotni panów było 42%).
2. Relatywnie niski kapitał ludzki – silnie reprezentowane w grupie bezrobotnych są osoby o wykształceniu podstawowym i zasadniczym zawodowym (dla miasta Tychy i powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek takich osób wynosi 49%). Od 2 lat kapitał ten ulega jednak sukcesywnemu wzmocnieniu. W 2008r. dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego odsetek osób z wykształceniem, co najwyżej zasadniczym zawodowym wynosił 62%.

☞ Nieustanne zmiany zachodzące na rynku pracy w dalszym ciągu wymuszają na członkach społeczeństwa:

- ✓ ustawiczną gotowość do akceptacji tych przekształceń;
- ✓ dążenie do podwyższania własnych kwalifikacji i umiejętności;
- ✓ mobilność zarówno zawodową jak i geograficzną.

☞ Brak związku między posiadanym zawodem a chęcią podjęcia pracy na stanowisku z nim związanym. Sytuacja ta jest widoczna (choć nie tak wyraźnie, jak w 2009r.) szczególnie wśród osób posiadających wykształcenie handlowe, gdzie znaczna liczba zarejestrowanych osób nie chce pracować w swoim zawodzie, oraz wśród osób o takich zawodach jak; ślusarz i krawiec. Taki stan rzeczy wynika przede wszystkim ze słabych kwalifikacji zawodowych, co jest między innymi następstwem długotrwałego bezrobocia.

☞ Spadek ilości składanych do PUP Tychy ofert pracy (o 338 ofert w przeciągu roku).

☞ Istniejący deficyt pracowników o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach (wzrost ilości zawodów deficytowych o 1% w przeciągu roku). W związku z czym, wymogiem wydaje się być ograniczenie kształcenia ogólnego na rzecz przede wszystkim kształcenia zawodowego i średniego technicznego.

☞ Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w mieście Tychy zawód kierowcy operatora wózków jezdniowych cechuje się znaczącym odchyleniem [nadreprezentacją] w stosunku do regionu. 21% ogółu zarejestrowanych osób w tym zawodzie w województwie śląskim, jednocześnie figurowało w ewidencji PUP Tychy. Sytuacja ta wynika między innymi z specyfiki lokalnego rynku pracy i dotychczasowych jego wymagań. W rezultacie tego znaczna część osób uzupełniła swoje kwalifikacje zawodowe o dodatkowe uprawnienia – obsługi wózka jezdniowego. Wyniku zmian koniunkturalnych i spowolnienia gospodarczego, nastąpiło ograniczenie zapotrzebowania na specjalistów z wyżej wymienionym uprawnieniem.

➡ Potrzebny jest silniejszy związek edukacji i rynku pracy poprzez koordynację działań instytucji oświatowych z instytucjami obsługującymi rynek pracy.

➡ Znaczenie ma również zintensyfikowanie działań Powiatowego Urzędu Pracy mających przeciwdziałać długotrwałemu bezrobociu wśród grupy osób między 25 a 34 rokiem życia, czyli grupy szczególnie odczuwającej zmiany koniunkturalne na lokalnym i regionalnym rynku pracy.